

DEBRECZENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

FŐSZERKESZTŐ : DR. KUN BÉLA. FELELŐS SZERKESZTŐ : DR. ERDŐS KÁROLY.

Megjelenik
minden héten egyszer
szombaton, egy íven.

↔ Szerkesztőség és kiadóhivatal : Debreczen, Kollégium. ↔
Ide kell küldeni a lap szellemi és anyagi ügyeire vonatkozó
minden közleményt, előfizetést, reklamációt és hirdetési díjat.

Előfizetési ár:
egész évre 100 K., félévre
50 K. Egyes szám ára 3 K.

Egyházi beszéd,

Amerikából hazatérése alkalmából a Nagytemplomban
1922. évi szept. 17-én elmondta : Dr. Baltazár Dezső.

Alapige : 1. Krón. 17₂ : Valami
a te szivedben van, cselekedd
meg ; mert az Isten veled leend.

Szeretett Gyülekezet! A felolvasott szent
lecke Dávid király hányatott életének történe-
téből van véve. Sok fáradság és siker, nagy töre-
delmek és alkotások, sűrű küzdelmek és dia-
dalok, emésztő szenvedések, halálos veszedel-
mek, tápláló győzelmek, éltető dicsőségek gyors
változatai között hányódott, vetődött a Dávid
király életének hajója. Gyarlóságaira tekintvén
maga is belátta, hogy nem követelhet a világ-
tól, még kevésbé az Istentől csupa napsugárból
álló életet. Szép zoltáraiban gyakran megem-
lékszik lelkének háborúiról, amelyek épen úgy
tépték őtet is, mint az új-szövetség nagy oszlo-
pát, hódító vezérét : Pál apostolt, aki nagy dol-
gainak felmagasztaló pillanataiban is alázatosan
igyekezett elenyészni a királyok királya : az Is-
ten s az ő szent Fia : az Úr Jézus Krisztus töké-
letes nagysága előtt. Gyakran elsírta Dávid ki-
rály szép zoltáraiban szenvedéseit. Az üldöz-
tetéseket, száműzetéseket, amelyekkel hazájá-
hoz, népéhez, királyához való hűségéért olyan
sokszor fizettek neki. Elzokogta hányatott élete
bánatát gyakorta. De arra az élet semmiféle
szágtalansága, testének semmi nyomorúsága,
lelkének akármilyen széles, mély, vérző sebe
sem tudta reá venni, hogy mellétérjen az igazság
amaz iránytűjének, amelyről tudta, hogy maga
az Isten igazgató keze helyezte el a lelkében...
Akárhogy zúgott körűlte a vihar, sohasem igye-
kezett az Isten elleni zúgolódással túlkialtani,
sőt alázatos lelke csendes sirásával próbálta en-
gesztelni a körülötte, rajta és benne dülő hatal-
makat.

Sokszor tűnik fel ez az ember úgy, mintha
gyenge volna, pedig ez a gyengesége csak aláza-
toság. Látja a nagy célt, amelyre elküldte az
Isten s aztán az Istenhez, a küldőhöz méri ma-
gát és előtte a maga gyarlóságának, nyomorú-
ságának tudatában az alázatosság porába hull.

Az elhatározása azonban mindig erős. Amit
tenni akar, mindig az Isten törvényéhez méri s
azzal egyezőnek találja. A szivét „minden böl-
csességnek kezdete : az Isten félelme“ tölté el.
Ami a szivében van, mint akarat, szándék, terv
és elhatározás : azt mindet úgy érzi, úgy nézi,
úgy tiszteli, úgy ragaszkodik hozzá, mintha
maga az Isten plántálta volna a szive közepébe.

Mikor a szent leckebe szavakat intézi
hozzá Nátán próféta, akkor épen delelő magas-
latáról süt le reá a béke, boldogság és dicsőség
koronás napja. Az emberek életüknek ilyen
fénylő pontjain nem igen szoktak Istenre gon-
dolni. El vannak telve magukkal. El vannak
telve a világ virág-illatával, színével, mézéve. A
maguk nagyságától nem látják a nagyobb nagy-
ságokat, nem látják a legnagyobbat : Istent sem,
akinek pedig „mindennek kell lenni minde-
nekben“.

Dávidnak a szive másként van berendezve.
Őtet bántja a körülötte levő fény, ragyogás,
pompa. Vádolja a gazdagság és a kényelem. Reá
nehezedik keblére a cédrus fából csinált palota,
amelyben lakik. Úgy érzi, mintha csak magára
költene és adása maradna Istennek valami nagy
szent tartozással. Lelke szorongását ki is önti
Nátán próféta előtt : „Imé, én cédrus fából csi-
nált házban lakom, az Úr szövetségének ládája
pedig kárpitok alatt. Akkor monda Nátán Dá-
vidnak : valami a te szivedben van, cselekedd
meg ; mert az Isten veled leend.“

A próféta beletekint a szent érzelemtől túl-
áradott szivbe s a nemes érzelmek lágyan
zsongó hullámai közül látja a szent elhatározás
köszikláját kimagasodni és hogy ez a köszikla
meg ne ingadozzék s be ne dőljön a habok közé,
alája építi a sziklánál is erősebb fundamen-
tot : mellé tamasztja a viharálló gyémánt : az
Istenben vetett hitet, reménységet, bizodalmat
így szólván : „az Isten veled leend“.

Micsoda is volna annak az akaratnak az ál-
landósága, amelyről tudnánk, hogy Isten sege-
delmére nem támaszkodhatik ; micsoda volna
annak az elhatározásnak az ereje, amelyről
tudnánk, hogy céljában is, eszközeiben is az Is-
ten akarata ellen tusakodik és micsoda volna
a mi munkakedvünk, kitartásunk, bátorságunk,

ha azt tudnánk, hogy fénylő orcájával, segítő kezével elfordult tőlünk az Isten?

Hogy akaratunk állandó, elhatározásunk erős, munkakedvünk, kitartásunk, bátorságunk próbaálló legyen, ahhoz hinni kell hegyeket mozgató hittel, hogy velünk lesz az Isten. „*Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk?*” kérjük és felelünk is tüstént reá: Senki, sem égen, sem földön senki és semmi! De ha az akaratnak, elhatározásnak gonosz a forrása; ha ebből a forrásból a magunk selejtes érdeke, hitvány önzése táplálkozik; ha az akaró és elhatározó szív mozdulását nem az Isten törvénye, hanem a világ álnoksága, kincs szomjúsága, hírnév éhsége, ingyen élése, irigysége, haragja hajtja szabadon idestova, akkor abból az akaratból és elhatározásból szelltől üzött, eső és harmat nélküli felleg lehet, de sohasem olyan cselekedet, amelylyel Isten segedelme s amelyen Isten áldása lenne. Az ilyen akarat és elhatározás az isteni igazságok szövetség ládáját sohasem fogja a vándor hányattatás sátorkárpitja alul a győztes dicsőség állandó cédrus templomába vinni.

Szeretett Gyülekezet! Tudván tudnotok kell az én nyitott könyves életemből, hogy annak töredékeny hajója is elég sokat hányódott-veődött a sorsforgandóság árnyékos és fényes végletei között. Sok töredelmek és veszedelmek zátonyai, örvényei, viharai fenyegették s csak itt-ott nyilott előtte tűnő derűvel egy-két csendes kikötő. Azt meg én tudom, hogy nem volt jussom sem a világtól, sem az Istentől többet és jobbat követelni a magam élete gyarlóságának mértéke szerint. Zúgolódás még a méltatlanul bántalmazó emberek irányában sem volt kenyerem; annál kevésbé Isten irányában, akinek még verő ostorát is csendes türéssel és hangos háladással megcsókolom. Sőt még felettébb valónak tartottam mindazt, amit földi jóból és dicsőségből az én Uram Istenem irgalma számomra kimért, felettébb valónak annál, amennyiért fáradságaimmal és szenvedéseimmel meg szolgálhattam. Az is bizonyos, hogy magamat mindig a földi örömeik, győzelmeik, felmagasztalások alkalmakor éreztem leghaszontalanabbnak, mert méltatlanságomat az Isten kegyelméhez mérve, ilyenkor láttam legnagyobbnak és ilyenkor sújtott legmélyebben a porba; de egyúttal emelt is hetedik egek magaslatára annak meggondolása, hogy Istennek az ő örök igazsági szolgálatában minden nyugalmam, kényelmem, örömeim, könnyebbségeim, javaim, kedvem és kívánságaim, erőm és életem teljes feláldozásával is tartozom.

Ez a tartozás nem hagyott nyugodni, amikor ez esztendő kezdetén körülnéztem és láttam, hogy én még sok földi nyomorúságaim dacára is cédrus fából csinált házban lakom, míg sok minden, ami az Isten jótetszéséhez tartozik, kárpitok alatt van. Kétségek, bizonytalanságok, szerencsétlenség és szomorúság kárpitja borult hazám, egyházam jövődjére, benne nagy alkotásokra, amiknek sorsára őseink életüket tet-

ték. Sok omlást és romlást láttam embereken is, intézményekben is. Láttam anyagi és erkölcsi rongyosságot, koldusságot. Hallottam bűnös nevetést és ártatlan sirást. Nagy igazságok, melyektől ragyogott a múltunk, csúfos vándorbotlaltal a kezükben elbocsáttattak száműzve világgá. A szeretet nagy parancsolatai ki lettek dobva rongy gyanánt az országút porába, amelyben egymást gyalázva és tiporva, Isten nélkül próbálnak előre törni a kufár emberek. Szégyenleni kezdték az evangéliomot, amely a tűrés, szenvedés, megbocsátás, béke és szeretet boldogságát hirdeti. Lassanként minden kárpit alá került, amin az isteni tökéletesség fénye ragyogott. Szájjal közelít az ember Istenhez, a szíve pedig távol áll tőle a Sátán birodalmában.

Az igazságoknak pedig templomot kell építeni. Fel kell építeni az embereken a hitet. A hitre istentiszteletet. Az istentiszteletre Isten előtti egyenlőséget; az Isten előtti egyenlőségre embertestvéri szeretetet; a szeretetre igazságot, az igazságra békét, a békére munkát s a munka áldására a haza üdvét és Isten dicsőségét. Ennek az építésnek mindnyájan kötelezett mestereink vagyunk. Az építés terve az Istené; mi az eszközei. Az én szívemben is ennek az építésnek az elhatározása volt, amikor kezdtem forgatni az Amerikába való elmenetel gondolatát. „*Valami a te szívedben van, cselekedd meg; mert az Isten veled leend*”: mondta a lelkiismeretem láthatatlan prófétája. Az elhatározásom szilárd lett; mert hittem, hogy az Isten akaratával egyezik. A kitartásom és bátorságom erős volt, mert hittem, hogy velem lesz az Isten. Láttam előre az erőmön felüli terheket, láttam a magamtól magam hatalmával el nem hárítható veszedelmeket, amelyek el is jöttek, aztán leküzdve el is mentek, mert én is vettem ingyen kegyelemből a minden hívők idvességére való isteni erőt, az evangéliomot. Ott hordoztam teljes tartalmát és valóságát a szívemben és nem szégyeltem, hanem bizonyosságot tettem fölére alkalmas és alkalmatlan helyeken időkben és győztem. Nem én győztem, hanem az Isten, akinek „*kegyelme nem volt hozzám hiábavaló*”. Győztem! nem én, hanem a meg nem másítható Íge: az evangéliom, amelynek első parancsolata törvény és próféták summája szerint is ez: „*Szeresd Istent teljes szívedből; szeresd felebarátodat, mint tenmagadat*”. Ez volt és lesz az én lábaimnak szövéténeke. Legyen a tiéteké is, Szeretett Gyülekezet. Ámen.

Tárca

A Rauhes Haus egykor:

Gerock Károly emléksorai.

(Fordítás németből.)

*Óh, Rauhes Haus a lenge szellő
Berkeden át suhanva jár,*

Illattól telt a rózsakerdő,
Hol hajnalszél susogva száll.

Kit a szeretet ott felnevelt,
Az boldogság kelyhét issza,
S ha az ifjúkor már rég letelt,
Örömmel néz oda vissza.

A Rauhes Haus ma:

Wichernhez . . .

Wichern nagy lelke kelj szellemsírodból,
Méltatlan nép, mely itt ütött tanyát,
A Jézus neve elfeledve régen,
Nem értik már a szeretet szavát!

Emléklakod istálló, szalma benne,
Nincs ki őrze, eltűnt a kegyelet;
Wichern, nagy neved bús ajkamon űlve,
Szomorún járom kicsiny kertedet.

Bibliádat már ostorral cserélték,
Szellemerő csak alig messze ér,
Üzletté lett, mi szentély volt tenéked,
Hajlék alig van árva gyermekér'.

Még felcseng ajkon tán a régi ének,
A gyermekszív még ujjong és hevül,
De Jézus neve a falon van csak meg,
S helyén a szívben más nevelő ül.

A lelkem bűjút úgy kiöntném nékik,
De nem népem, nem értik nyelvemet.
Wichern, nagy neved bús ajkamon űlve,
Felidézem hatalmas szellemed!

Hogy éjen-napon nem léssen pihenés,
Vedd tőlem a fogadalom szavát,
Wichern nyugodj meg! én kicsiny kerteden,
Újból vetem szereteted magát!

Hamburg, Rauhes, Haus, 1922 ápr. 17.

Beöthy Ödön sirjára.*

Meghalt 1854-ben.

Nyugodj békében hazátlan magyar!
Kit messze űzött börtönosztó kéz,
Késő utód im rózs'ággal takar,
S könnytelt a szem, mely sírkövedre néz!
Hamburgi temető, ápr. 30.

H. B.

Egyház

Nagytisztelétű Szerkesztőség!

A magyar református Sion belső megújho-
dásáért végzendő nagy feladatok között meg-

* B. Ö. szül. 1798 dec. 5. Hazáját elhagyta 1819-
ben. Meghalt mint száműzött 1854 dec. 7-én Hamburg-
ban. Emlékére özvegye és gyermekei díszes sírkövet
állítottak sírja felett.

győződéseim szerint alapvető fontosságú s leg-
első helyen álló a konfirmáció kérdésének Isten
országja igényei szerint való megoldása, az egy-
háztagság fogalmának s jelentőségének teljes
tisztázásával s kidomborításával.

Fájdalom, messze vagyunk attól, hogy ezt
a kérdést végső fokon rendezhetnők, azonban
ez nem lehet akadály arra, hogy meg ne tegyünk
az első lépést a végső cél felé. Az adott viszonyok
mellett a megvalósítható minimumra —
mintahogy azt a felsőbaranyai egyházmegye is
megvalósította — hívom fel kebelbeli lelkész-
testvéreim figyelmét a mellékelt a határozati ja-
vaslatban, melyet nagytiszteletű esperesünkhöz
tárgyalásra bocsátás végett heterjesztettem s
melynek leközlését a szükségesnek vélt, előre
való tájékoztatás szempontjából tisztelettel ké-
rem.

Bihartorda, 1922 szept. 30.

Ferenczy Károly.

Határozati javaslat.

A debreczeni református egyházmegyei lel-
kész-értekezlet f. évi okt. hó 12-én foglalkozván
a konfirmáció kérdésével, kifejezést ad azon vé-
leményének, hogy a konfirmációra az ez idő sze-
rint gyakorlatban levő, vagyis a 12. életévüket
betöltött gyermekekre kiterjedő előkészítés mel-
lett nem érhető el az a cél, melyet általában a
keresztyénség személyes átélésére képes egyé-
niségek, egyházunk szempontjából pedig meg-
győződésükben s egész életfolytatásukban ön-
tudatos kálvinista jellemek kialakításában szab
elénk a konfirmáció jelentősége.

Ebben az életkorban ugyanis csak az el-
kezdődés idejét látja úgy a vallásos élmények,
keresztyén tapasztalatok öntudatosabbá válá-
sára, mint a jellem kikristályosodására nézve.
Az „érett elmévet“ való bizonyágtételt ez idő-
ben pszologiaellenesnek, tehát lehetetlennek,
vagyis a rendszeres vallásos nevelésnek a kon-
firmációval ekkor szokásos befejezését korai-
nak, tehát elhibázottnak tartja.

A múltra hivatkozó közfelfogással szemben,
melynek különben tiszteletreméltó, sok irány-
ban szükséges és értékes konzervativizmusa
egyházunk tagjainak széles rétegei előtt felesle-
gesnek, sőt lehetetlennek tünteti fel e kérdés
bolygatását: a felelősség teljes tudatában nyo-
matékosan hangsúlyozza az értekezlet a jelen
sürgető szavát s a jövő parancsát: lehet, mert
kell! Kell, mert a múlt letűnt s vele együtt szét-
foszlott a hitnek és puritán erkölcsnek az a
tisztá levegője is, melyre akkor nyugodtan biz-
hatta egyházunk a tizenkét éves korban kon-
firmáltakat, hogy az nevelje és erősítse bennük
az „igazságra és szentségre“ elhívott belső em-
bert, úgy a családi, mint a közélet kereteiben.
Fájdalmas lélekkel állapítja meg az értekezlet,

hogy ezt a levegőt már régen megmérgezte a hitetlenség és erkölcstelenség s így egyházunknak fokozott gondoskodása szükséges ahhoz, hogy a konfirmáció életbevágó kérdésének, jelentőségének újraértékelésével és jelentőségéhez mért szükségszerű megoldásával valóban „szent népet, királyi papságot, megtartásra méltó nemzetséget” neveljen Isten országa számára.

Épen azért teljes mértékben átérezve és hordozva azt a felelősséget, mely kálvini fel fogás szerint Isten dicsőségének egyéni életben való visszatükröztetése szempontjából egyházunkat s annak minden örállóját terheli s épen jövődjő tagjaival szemben fokozott munkára kötelezi: az értekezlet a következő tiszteletteljes kéréssel fordul a debreczeni egyház megye elnökségéhez, illetve a legközelebbi egyházmegyei közgyűléshez:

1. Tűzze napirendre a konfirmáció kérdésének megtárgyalását.

2. Hívja fel a kebelbeli gyülekezetek presbiteriumait, hogy magyar református egyházunknak nemzeti szempontból is sorsdöntő belső megújodása érdekében gyülekezeteikben sürgősen kezdjék el az értelmi és lelki előkészítés munkáját arra, hogy a konfirmációnak a 12. életévről a 15. életévre való áttétele, vagyis a 15. életévüket betöltött s *előzőleg az ismétlőiskolai három év alatt állandóan s tervszerűen előkészített serdülő ifjaknál való alkalmazása* egyházmegyénkben — legalább fakultative — mielőbb megtörténhessék.

3. Az egyházlátogató küldötteknek tegye programjává e kérdés szorgalmazását s az egyes helyeken ezzel kapcsolatban esetleg felmerülő nehézségek eloszlátását.

4. Tegye az egyházmegye a lelkipásztoroknak szigorú kötelességévé a gyülekezet felnőtt tagjaira kiterjedő lelkiismeretes ellenőrzést abból a szempontból, hogy annak idején konfirmáltattak-e s mondja ki, hogy *a konfirmációban nem részesültek, illetve az abban utólag részesülni nem akarók a református egyház tagjaiul nem tekinthetők.*

5. A három évig tartó előkészítés anyagának kijelölése, továbbá a konfirmációt megelőző vizsga s a vizsgát követő felavatási ünnepély programjának egységessé tétele tárgyában küldjön ki egy bizottságot javaslatkészítés végett, mely az egyházmegye helybenhagyása után kötelező erejű legyen az egész egyházmegyére.

Szükségesnek és elodázhatatlannak tartja a lelkészértekezlet ezeket az intézkedéseket azért, hogy egyházunk tagjainak mind a láthatatlan, mind a földi, látható egyházhoz való viszonya ezáltal is mélyebb s öntudatosabb lehessen, a jelenvaló gonosz időkben, Jézus Krisztus ismeretének Isten dicsőségére való világotatása végett.

Irodalmi szemle

A Magyar Keresztyének Naptára az 1923-ik évre. A Bethánia-egylet naptára immár XIV. évfolyamában látott napvilágot. A szokásos naptári részekon kívül az elbeszélések, költemények, építő, ébresztő és ismeretterjesztő cikkek hosszú sorát tartalmazza. A szöveg között elszórt apró történetek és 35 szép, aktuális kép teszik változatosabbá. A 120 oldal terjedelmű, csinos kiállítású naptár ára csak 80 K (felárral, forgalmi adóval 90 K). — Vízonteladók nagy engedményt kapnak. A naptár kiadóhivatala Budapest, Gyulai Pál-utca 9. Bethánia.

Hallelujah! tizenegyedik, hangjegyes kiadásában október hó folyamán jelenik meg. (Már csak a kötés munkája van hátra.) Finom, vékony, fehér papírra, éles, tiszta nyomással nyomott 325 éneket tartalmaz, melyek egy nagy része teljesen új (vagy újonnan szerzett magyar, vagy újonnan fordított külföldi ének). A szöveg úgy magyarosság, mint művészi színvonal tekintetében kiváló. Tartalmazza továbbá Kováts Lajos összes gyülekezeti éneklésre alkalmas énekeit, Luther és Zwingli egy-egy magyarra fordított énekét stb. Használhatóságát fokozza egy részletes tartalomjegyzék, amely az énekeket tárgyuk szerint csoportosítja. Vallásos estélyek, biblia-órák, vasárnapi iskolák, házi áhítatok, énekkarok használatára kiválóan alkalmas. Aki legkésőbb október végéig legalább 20 darabot utánvétellel megrendelnek, azok a körülbelül 240 koronát kitevő bolti árból 25% engedményt kapnak. Megrendelések a Bethánia könyvkereskedéséhez (Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 9.) küldendők.

Különfélék

A beregi református egyházmegye magyar területen működő lelkészi kara, a nehéz idők követelményeit átérezve, hathatós és elismerésre méltó támogatással sietett lelkészözvegyei és árvái segítségére. A tavaszi egyházmegyei gyűlésen egyhangú határozattal ajánlottak fel fejenként egy-egy mm. búzát, vagy annak szeptember 1-én érvényes folyó árát, az egyházmegyei gyámpénztár részére. Az adományok begyűjtése most van folyamatban; minden lelkész fizet 7200 koronát. Tekintve az ország különböző helyein ugyanezen irányú mozgalommal kapcsolatos adományozásokat, kétségtelen, hogy e tekintetben a csonka-beregi egyházmegye lelkészi kara az elsők között van. Méltó a dicséretre. (K—n.)

Értesítés. Az egyházkerületi pénztári hivatal értesíti az érdekelt rendes- és segédlelkész urakat, hogy augusztus hóra a felemelt átmeneti- és rendkívüli államsegély elmaradt része, szeptember hóra pedig a felemelt segély teljes

összegében megérkezett. Augusztus hóról a rendszeres lelkész urak részéről 2400 K, a segédlelkész urak részéről 2100 koronáról, szeptember hóról ennek kétszerese, 4800 K, illetőleg 4200 K felémelt segélyről állítandó és küldendő be a nyugta. A segédlelkész urak nyugtáján az igényjogosultság fennállása igazolandó. Aki személyesen jelentkezik a segély felvételére, a nyugtát két példányban szíveskedjék kiállítani s az igényjogosultság fennállását szintén mindkét példányon kimutatni. Kísérő levél melléklése, hacsak rendkívül körülmény nem kívánja, mellőzendő. A nyugta legalább is $\frac{1}{4}$ iven állítandó ki, hátlapján is teljesen eddig használatlan papíron. Rózsa Sándor, egyházkerületi pénztárnok.

Ifjúsági konferenciák. A Keresztyén Ifjúsági Egyesületek Szövetsége ez év nyarán, augusztus hó végén Tahi-Tótfaluban országos konferenciát rendezett a magyar keresztyén ifjúság számára, amelyen mintegy 50 helyről több mint 300 fiatal ember vett részt. Különösen a földműves ifjúság jelent meg feltűnően nagy számban. A tahi-i konferencián az az óhaj merült fel, hogy a Keresztyén Ifjúsági Egyesületek Szövetsége az elmúlt évben tartott kisebb kerületi konferenciák mintájára ebben az évben is rendezzen őszi és tavaszi ifjúsági konferenciákat. Ennek az óhajnak engedve, a K. I. E. Szövetsége ezen az őszön, október hó végén két helyen rendez 2—2 napos ifjúsági konferenciát. A Dunántúl részére Tatabányán, a Tiszántúl részére Biharderecskén. Tekintettel arra, hogy a konferenciákra várt külföldi vendégek, különösen Ritchie úr, az amerikai keresztyén ifjúsági egyesületek híres munkása, aki a falusi keresztyén ifjúsági egyesületi munkának elsőrangú szakértője, még nem közölték a Szövetséggel megérkezésük pontos idejét, a konferenciák napjait ma még nem lehet megállapítani. De annyi bizonyos, hogy Isten segítségével október hó negyedik hetében lesz mind a két összejövetel. Úgy erről, mint a konferencia tárgyairól, költségeiről, a lehető legrövidebb időn belül híradással lesz a Szövetség. Részvételre való jelentkezéseket már most kér sürgősen a Szövetség országos titkára: Megyeresy Béla református lelkész, Budapest, VIII. Fhg. Sándor utca 28. sz.

Ifjú Kiss Ferenc főgimnáziumi tanár emlékalapítványa. A református főgimnáziumban a korán elhunyt ifjú Kiss Ferenc nevén létesítendő emlékalapítványra újabban a következő adományok érkeztek: Nagy Lajos (Vámospécs) 500 K, Keszthelyi Richárd (Debreczen) 500 K, Kiss István (Túrkeve) újból 4000 K, Kiss Sándor újlétei lelkész 1000 K, Kiss László főiskolai tanuló 1000 K, Kiss József orvostanhallgató 1000 K, Kiss Pál gimnáziumi tanuló 1000 K, néhai Kiss István helyett és a maguk nevében a gyászoló szülők 1000 és 5000 K. Az alapítványra a már nyugtázott összeggel együtt begyűlt 18,000 korona. Hisszük, hogy a kegyelet és szeretet külsőleg is hozzá méltó emléken örökíti meg a kitűnő ifjú tanár nevét. A további adományokat kéri és nyugtázza a református főgimnázium igazgatósága.

Ébredési konferencia Budapesten. A Bethánia-egylet okt. 26—29. nagyszabású ébredési és munkáskonferenciát rendez a következő programmal: Okt. 26-án este ismerkedési estély a vidéki résztvevők részére, melyen beszédet mond Bereczky Albert dunabogdányi református lelkész, bibliamagyarázatot tart B. Major János orczii református lelkész. 27-én és 28-án ébredési konferencia az evangéliom magyarországi munkásai részére a református theologia (IX., Ráday-u. 28.) disztermében. 27-én 9—10. imaóra, 10—1. előadások. Vargha Gyuláné: A lelki álom. Vargha Tamás kunszentmiklósi református lelkész: Az ébredés lélektana. 3—4. imaóra, 4—7. előadások. Vass Vince dr. pápai theol. tanár: Ébredések a bibliai korban s az első keresztyének korában. Czeglédy Sándor győri esperes: Ébredések a reformáció korában. 28-án 9—10. imaóra, 10—1. előadások. Ifj. Victor János: A legutóbbi évszázadok ébredési mozgalmi. Podmaniczky Pál báró, a Bethánia-egylet prédikátora: Az ébredések és a miszsió. 3—4. előadás. Turóczy Zoltán arnóti ev. lelkész: Az ébredési mozgalom célja és kilátásai. 28-án este vallásos estély a Kálvin-téri templomban, melyen Nyáry Pál pécsi református lelkész és Podmaniczky Pál báró mondanak beszédet. 29-én a Bethánia-egylet munkáskonferenciája a Bethánia-házban (VIII., Gyulai Pál-u. 9.). 9—10. imaóra, 10—1. előadás. Gáncs Aladár székesfehérvári ev. lelkész: Hogyan tartsunk imaórát, evangélizáló órát, szövetségórát? Nagy István debreczeni hitoktató-lelkész: A keresztyén és a pénz. 3—4. imaóra, 4—6. előadás. Pauer Irma: A keresztyén élet fejlődésének betegségei, különös tekintettel a közösségi élet veszedelmeire. Fél 7-től fél 8-ig nagy vallásos estély a régi képviselőház (VIII., Sándor-u. 8.) üléstermében. Este 8 órakor a C. E. szövetségek szövetség-megerősítő órája. Akik kedvezményes ellátásban óhajtanak részesülni, azok legkésőbb okt. 20-ig jelentsék ezt be a konferencia rendezőségénél (VIII. Gyulai Pál-u. 9.). Akik maguk nem tudnak szállásról gondoskodni, azoknak leginkább csak tömegszállást biztosíthatunk, azt azonban igyekszünk minél jobbá tenni. Mindenki hozzon egy lepedőt és egy-két takarót magával. Csia Sándor dr. titkár.

Hivatalos Értesítés

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.
3086—1922. szám.

Valamennyi középiskola igazgatóságának.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak f. évi szeptember hó 6-án, 118,500. szám alatt kelt leiratát tudomásul vétel végett alább közlöm.
Debreczen, 1922. évi szeptember hó 29.

Kiss Ferenc,
püspök-helyettes.

Magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszternek 118,500—1922. V/ü. o. szám alatt valamennyi magyar királyi pénzügyigazgatóságához intézett rendeletének másolata:

A pénzügyminiszter úr folyó évi augusztus hó 5-én 20,969. IV. a. E. számú átiratában foglaltak alapján folyó évi augusztus hó 18-án tartott minisztertanács hozzájárult ahhoz, hogy a felekezeti, községi és társulati középiskoláknál (főgimnáziumoknál, valamint reáliskoláknál, valamint leánygimnáziumoknál) működő fizetési osztályokba sorozott és fizetéskiegészítő államsegélyben részesülő igazgató, r. tanárok és rendes tanítónők, amennyiben a fizetéskiegészítő államsegélyhez kötött összes feltételeknek megfelelnek, 1922. évi július hó 1-től kezdődő hatállyal az 1920. évi 7041. M. E. számú rendelet 1. §-ának 7. pontjában, az 1921. évi 2500. M. E. számú rendelet 2. §-ának 7. pontjában, az 1922. évi 1900. M. E. számú rendelet 1. pontjában és az 1922. évi 6800. M. E. számú rendelt 1. pontjában felemelt rendelkezésektől eltérően, a havi drágasági és rendkívüli segély szempontjából az állami középiskolai alkalmazottakkal egyenlő elbánásban részesíttessenek, vagyis, hogy a havi drágasági segély és rendkívüli segély szempontjából is, minden egyes fizetési osztályra nézve annak az összegnek a figyelembe vételével állapíttassék meg, mely összeggel a havi drágasági segély és rendkívüli segély és az ugyanezen fizetési osztályba tartozó állami tanárok részére meg van állapítva.

Erről a magyar királyi Pénzügyigazgatóságot

azzal a hozzáadással értesitem, hogy a Pénzügyigazgatóság területén lévő községi, felekezeti és társulati középiskolai tanárok részére járó magasabb illetmények megállapítása és utalványozása iránt haladéktalanul intézkedjék.

Vitás és kétséges esetekben, pld. ha valamelyik tanerőnek melyik fizetési osztályba való tartozását eldönteni nem tudná, felvilágosításokért közvetlenül hozzám forduljon. Budapest, 1922. évi szept. hó 6-án. A miniszter rendeletéből: Dr. Vajdinger s. k. miniszteri o. tanácsos.

A hivatalos másolat hitelül:

Jancsó István,
miniszteri s. hiv. igazgató.

Pályázat.

A kántorjánosi-i református egyház újonnan szervezett IV-ik tanítói állására pályázatot hirdet. Javadalom: Az egyháztól 1400 K alapfizetés, 1400 K háborús segély, 20 K kertváltság, 1 öl fa természetben, törvényes lakbér. A törvénynek megfelelő államsegélyért az iskolaszék folyamodik. Kötelessége: Az iskolaszék által megjelölt osztály, vagy osztályok tanítása; lelkész és org. kántortanító szükség szerinti helyettesítése. Menekült vagy B listás, orgonázni tudó tanárok előnyben részesülnek. Kellően felszerelt, kommunizmus alatti magaviseletet igazoló bizonyítvánnyal is ellátott kérvények október 15-ig adandók be.

Gönczy József,
református lelkész, isk. sz. elnök.

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata tulajdonát képező

„Méliusz“

könyvkereskedésben az idej

iskolai évre szükséges könyvek

már most beszerezhetők. Írószerek, palatáblák és vesszők, irkák, tollak, ceruzák, radirgummik, előmeneteli, mulasztási, haladási és felvételi naplók, osztálykönyvek, kréták, falitérképek és szemléltető képek legolcsóbban beszerezhetők.

Iskoláknak és egyházaknak külön 10% engedmény.

Tekintettel arra, hogy a rendeléseket a beérkezés sorrendjében intézzük el, kérjük b. rendelését mielőbb megtenni.

„Méliusz“ könyv-, papir- és írószerkereskedés Debreczen.